

ทำอะไรเมื่อรู้ว่า...

เป็นตาบอดสี

(ข้อมูล ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2565)

บทความโดย ศ.วุฒิคุณ นพ.ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์, พญ.ฉันทนา ผดุงทศ
พ.ท.หญิง ลาวัลย์ สุฤทธิงามล และ ว่าที่ ร.ท.พรชัย น้อยบ้านโง้ง
เรียบเรียงโดย นศพ.ปิยาพัชร จารุณีภากุล ราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย

หมอช่วยรู้

The Medical Council
of Thailand

1 ทำอย่างไร เมื่อรู้ว่า... เป็นตาบอดสี

(ข้อมูล ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2565)

หมอชวนรู้

ตาบอดสีคืออะไร

คือการพร่องของการมองเห็นสี ทำให้มองเห็นสีไม่เหมือนคนส่วนใหญ่ เกิดจากปัญหาที่ระดับยีน เกิดความผิดปกติของเซลล์รับสีในจอประสาทตา

ประเภทของตาบอดสีที่พบบ่อย

ได้แก่ Red-Green Deficiency (บอดสีเขียว-แดง)

บุคคลพร่องการเห็นสี ส่วนใหญ่มักดำเนินชีวิตตามปกติ แทบจะไม่รู้ตัวว่าพร่องการมองเห็นสี มักจะรู้ตัวเมื่อเข้าสู่ชั้นใดชั้นหนึ่งของชีวิต เช่น ตอนตรวจตาเพื่อสมัครเข้าศึกษาในบางสาขาวิชา, ตอนสอบใบขับขี่

เซลล์รับสีที่จอประสาทตา จะรับสีสามโทนเป็นหลัก ได้แก่ เขียว เหลือง แดง ขึ้นกับว่าชนิดใดบกพร่อง แต่ที่พบบ่อยคือจากกรรมพันธุ์ เป็นชนิดที่สีเขียวและแดงบกพร่องไป

วิธีการทดสอบภาวะพร่องการมองเห็นสี

1

Ishihara ทดสอบภาวะพร่องการมองเห็นสีเขียวแดง

2

Farnworth เอาแท่งสีมาเรียงกัน บอกได้ทุกโทนสี ในไทยหายาก มีเฉพาะในโรงพยาบาลใหญ่หรือโรงเรียนแพทย์ ปัจจุบันโหลดแอปจากมือถือมาทดสอบได้ มีการแปลผลให้ ถ้าผิดปกติก็ให้มาพบจักษุแพทย์ ถ้าปกติโอกาสบกพร่องก็น้อย

ปัญหาของผู้บกพร่องการมองเห็นสี

การสอบใบขับขี่กับตาบอดสี

1 การศึกษาวัยเด็ก ในวิชาศิลปะ วิชาที่มีสีเข้ามาเกี่ยวข้อง บางหน่วยงาน เช่น ตำรวจหรือทหารที่ไม่อนุญาตให้ผู้พร่องการเห็นสีเข้าเรียนขณะนี้ สาขาแพทย์, ทันตแพทย์ และ สาธารณสุข สามารถเรียนได้ ไม่ได้มีข้อห้ามเด็ดขาด

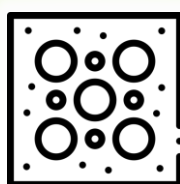

2 การใช้ชีวิตประจำวัน เช่น อาจถูกทดสอบเหมือนเป็นเรื่องแปลก, การสอบใบขับขี่ในประเทศไทย

สถานีสอบที่มีผลกับคนตาบอดสี มีดังนี้

1

สถานีตรวจการพร่องการเห็นสี ปัจจุบันเป็นสัญญาณไฟตำแหน่งสลับกันไป

2

สถานีตรวจลานสายตา โดยเอาหน้าไปชิดในกล่องสี่เหลี่ยม เปิดไฟข้างๆ ใช้สัญญาณไฟสีเขียวเหลืองแดง ทำให้มีผลกับผู้ที่เป็นตาบอดสีได้ ปัจจุบันทางราชวิทยาลัยและสมาคมกำลังผลักดันให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการทดสอบให้เอื้อประโยชน์กับผู้ที่เป็นตาบอดสีมากขึ้น

3

อาชีพ เช่น ตำรวจ หรือทหารภาคเอกชน บางแห่ง

สาขาอาชีพแพทย์ อนุโลมไม่ต้องตรวจตาบอดสี ในตอนเข้าเรียนแพทย์ ให้ตรวจตอนเป็นแพทย์เฉพาะทาง ในสาขาที่ต้องใช้การแยกสี อย่างละเอียด เช่น พยาธิแพทย์, วิสัญญีแพทย์ และ จักษุแพทย์

หมอชวนรู้

The Medical Council of Thailand

2 ทำอย่างไร เมื่อรู้ว่า... เป็นตาบอดสี

(ข้อมูล ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2565)

หมอชวนรู้

ตาบอดสีกับปัญหาทางด้านจิตใจ

1

Denial (Shock)

คือการตกใจและปฏิเสธความจริงว่า มันไม่ได้เป็นอย่างนั้นแน่ ๆ

2

Anger คือ

ความโกรธ มีความคิดว่า “ทำไมต้องเป็นฉันด้วย”

3

Bargaining คือ

อยากต่อรองกับโชคชะตา และความสูญเสีย เช่น บ่นบานศาลกล่าว

4

Depression

คือ ภาวะซึมเศร้า

5

Acceptance

คือ ระยะที่ยอมรับความจริง กล้าเผชิญหน้าความจริง

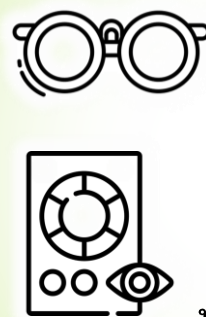
ตัวอย่างการปรับเปลี่ยนให้ทำงานได้ในผู้ที่มีภาวะพร่องการมองเห็นสี

1

คอนแทคเลนส์สีๆ จะทำให้สามารถอ่านการทดสอบ Ishihara ได้ดีขึ้น ทำให้ส่วนใหญ่หน่วยงานต่าง ๆ มักจะตรวจยืนยันเองอีกรอบ ป้องกันผู้ที่พร่องตาบอดสีใช้วิธีต่าง ๆ ทำให้มองเห็นสีได้ดีขึ้นกว่าปกติ

2

มีแว่นช่วยในคนบอดสีเขียวแดง เรียกว่า Enchroma สามารถมองเห็นใกล้เคียงคนปกติ ใช้ในการปฏิบัติงานบางอย่าง แต่ไม่ช่วยในการใช้ชีวิตประจำวัน ปัจจุบันกำลังพัฒนาเป็นแว่นที่สามารถใช้ได้ทั่วไปเพื่อช่วยผู้พร่องการเห็นสี

อาชีวเวชศาสตร์ (Occupational Medicine)

1

เพื่อป้องกันไม่ให้นคนทำงานเจ็บป่วยจากการทำงาน จุดประสงค์คือ ดูแลสุขภาพคนทำงาน และไม่กีดกันการทำงาน

2

ตามกฎหมายกระทรวงแรงงาน ให้ตรวจสุขภาพของลูกจ้างก่อนเข้าทำงาน ตรวจภายใน 30 วัน

3

การตรวจร่างกายที่เกี่ยวกับการทำงาน

1. ตรวจก่อนการเข้าทำงาน เป็นการตรวจโดยภาพรวม โดยลูกจ้างชำระเงินค่าตรวจเอง ถ้าหากงานนั้นมีความเสี่ยง อาจมีการตรวจเพิ่มเติม เช่น การตรวจสมรรถภาพการมองเห็นเพื่อใช้เปรียบเทียบ หากเกิดความผิดปกติขึ้นภายหลัง
2. ตรวจเพื่อให้เข้ากับลักษณะงาน ว่าสุขภาพของเราสามารถทำงานดังกล่าวได้หรือไม่ ถ้าไม่เข้ากัน จะมีการปรับวิธีการทำงานหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้สามารถทำงานได้ แม้จะมีข้อจำกัด โดยนายจ้างจะเป็นผู้จ่ายค่าตรวจ จึงไม่ค่อยได้นิยมตรวจ

หมอชวนรู้

The Medical Council of Thailand